

Whiskyresan 17–18 januari 2026

Salskrake, fotograferad vid Torne bro, en karaktärsart för Whiskyresorna.

Väder: Dimma och dis under hela jördagen med sikt ibland 300 m men oftast endast 100 m. Temperaturen varierade från +1 - +3 °C med bitvis frisk vind från NO (upp till 10 m/s i byarna). Söndagen började med bättre sikt och ibland bröt solen fram genom molnbankarna. Något dis rådde under hela dagen och temperaturen samma som gårdagen. Vinden var måttlig från sydost.

Lokaler: 17/1 Tosteberga hamn (TH) med morgonfika, bilskådning, Äspet (Ä), Yngsjö (Y), Yngsjö kapell (YK). 18/1 transport till Skurup och sedan Abbekås (sempla), Västra Näsbyholm (VN). Börringe mad (BM). (ER) = längs vägen

Vi som var med: Anders & Eva B, Jan B, Jan F, Roger J, Ola B, Olle B, Staffan J, Per F, Carina R, Göran C, Per-Stefan H, Gustaf A, Stefan A och Jan-Olof G.

När Stefan och Jan-Olof övernattade hos mig så blev det lite senare samling än vi brukar. Vi sammanstrålade dock vid 07.45 på parkeringen vid Lången norr om Bramstorp. Där upptäckte jag att jag kört ifrån telefonen hemma, så därför har jag inga bilder från själva resan, tyvärr. Göran anslöt sedan nere vid Tosteberga. Dimman låg som sagt tät och under det första spaningspasset vid Tosteberga såg vi högst 100 m. Gärdsmyg och järnsparv kom in på artlistan ute på piren och bland gräsänderna också några krickor. Det är ändå spännande att försöka upptäcka fåglar i tät dimma. Plötsligt dyker de bara upp och försvinner. Morgonfikat kom givetvis tidigt. Efter fiket hade vi några stunder då sikten ökade upp till 300 m eller kanske lite mer, man började skönja någon ö och något land där ute vid några tillfällen. De obligatoriska salskrakarna kom in på artlistan tillsammans med bläsänder och snatteränder. Även några sittande havsörnssilhuetter skymtade några korta stunder. Vi bestämde oss för att åka mot Äspet och föröka hitta lite gäss längs vägen. Det lyckades och ur den täta dimman framträdde skogsgäss, vitkindade gäss, grågäss men också sångsvanar. De röda gladorna och några ormvråkar kunde också skönjas ibland.

Vid Äspet var vinden mer påtaglig och det var inte helt lätt att se fåglarna i vågorna. Vi lyckades dock hitta alfägel, sjöorre såväl som svarta samt också svarthakedoppingar i vågorna. Ibland skymtade sjömärket utanför oss och då var det pyntat med storskarvar. Skratmåsar och gråtrutar flög flitigt förbi och vi hölls sällskap av en grillande familj som trotsade väderleken.

Nästa stopp blev parkeringsplatsen vid Yngsjö där det till en början var ganska fågeltomt. När vi bestämt oss för att åka vidare och några hunnit in i sina fordon upptäckte Roger en pilgrimsfalk som kom flygandes. Den satte sig i ett träd ute i våtmarken så att alla så småningom kunde se den i de tubkikare som fanns uppställda. En något oväntat obs i dimman! Vid Yngsjö kapell möttes vi av flöjtande domherrar. Ett span ut mot åteln gav röda glador samt ormvråk. På en liten gräskulle ute på fältet satt det en gammal pilgrimsfalk som syntes bra i tuben. Det kändes inte troligt att det var samma fågel vi sett tidigare, men den frågan får ju bli obesvarad. En adult hanne blå kärrhök drog förbi, kul obs och inte helt väntad. När vi lämnade sjöng en rödhake en sångstrof till vår ära och i träden intill domherrarna hoppade det blåmesar.

Skådning vid Yngsjö kapell 17 januari

Foto: Jan Fohlman

Nu blev det besök på ICA i Brösarp och sedan kurs mot Skåne Tranås. Vi anlände vandrahemmet innan det blivit mörkt, en annorlunda upplevelse och ganska bekvämt. När jag hade pytsat upp i de 90 glasen så kunde whiskyprovningen börja med nr 1 och 2. Därefter serverades den härliga tjälknölen med en god potatisgratäng och en fräsch sallad. Nr 3 och 4 gled sedan galant ner men i omvänd ordning. Vi hade inga större svårigheter att läsa skålen med fruktsallad tillsammans med lite lättvispad grädde. Nu var det upplagt för att nr 5 och 6 skulle smaka gudomligt och det gjorde dom!

Söndagsmorgonen såg klart bättre ut än gårdagen. Nu var dimman borta och kvar fanns bara ett dis med förhoppning om att solen skulle kunna visa sig. Det gjorde den också under perioder och sikten förblev god hela dagen. Temperaturen låg på plussidan hela dagen och vinden var bitvis frisk men ändå inte så märkbar inne i Skåne dit vi styrde kosan. Ett larm om svart stare utanför Ronneby kändes för vagt att åka på så vi tog sikte på Skurup och Café Centrum för de obligatoriska semlorna. Där möttes vi till vår förvåning av ett söndagsstängt café och efter lite research så fann vi att närmsta öppna café låg i Abbekås. Då delade vi upp oss. Bilarna tog sikte

på Näsbyholm medan vi i bussen färdades genom det fagra sydsvenska landskapet genom Skivarp till Abbekås och längs den slingrande vägen fann en tornfalk. Där på Bongska Huset stod 15 välpackade semlor och väntade på oss efter det att Staffan ringt och förbeställt dem åt oss. Utanför i havet kunde vi studera alfåglar. När vi siktade Näsbyholmssjön insåg vi att i den islagda sjön fanns inte mycket att studera. Vi fortsatte därför till Västra Näsbyholm där bilgänget tagit plats. De hade sett en kungsörn när de anlände och turligt nog kom den efter en stund flygandes förbi igen så att även vi i bussen fick chansen att njuta av den.

Tanken var nu att vi skulle hitta en bättre plats för att inta semlan och färden ställdes mot Börringe mad. Strax söder om Lemmeströ lyfte en falk från ett träd framför oss. Jag avfärdade den lite snabbt för tornfalk men Stefan var mer alert. Det var en stenfalk som drog bort från oss, en art som vi endast noterat på tre av våra tidigare whiskyresor. När vi svängde av mot Havgårdskröken lättade en flock med björktrastar från ett träd invid vägen och en tornfalk skruvade bredvid oss. Framme vid Börringe mad gällde det att ta det försiktigt. Hela parkeringen var glashal och man fick ta det lugnt fram till fikabordet. En gröngöling utökade artlistan innan semlan slank ner. Efter fiket bröts sällskapet upp och bilarna anträdde färden mot sina hemtrakter. Innan vi lämnade kom det dock en kungsörn flygandes rakt emot oss. Den passerade längs den andra sidan på våtmarken och blev uppvaktad av en ogillande ormråk. Fågeln var äldre än den vi såg vid Näsbyholm (3 – 4K) och kretsade väldigt fint en stund. Två sånglärkor flög också över med ett kort mellanrum, lite väl tidigt för att vårkänslorna skulle blomma upp. Färden hemåt gick ganska sensationsfritt men Stefan noterade en ägretthäger i en å strax norr om Sösdala när vi for förbi och det blev det sista tillskottet på helgens artlista. Väl hemma i Växjö fick jag hjälp med att lämna tillbaka bussen på PeGe av Staffan och vi konstaterade att det varit en givande helg i som alltid trevligt sällskap.

Aberfeldy distillery, home of Dewar's.

Stort tack till *Per-Stefan* som sköter vår hemsida på adress: skaneresan.digipixel.se. **OBS!!** Den nya adressen med bara en liten korrigerig, ett n på slutet. Hemsidan har också ett nytt utseende. Ännu ett TACK till Per-Stefan för mathållningen. Nästa års resa är inplanerad till **helgen 16–17 januari 2027** och vandrarhemmet är bokad.

Nedan följer **artlistan över observerade fåglar**. Det blev ingen ny art för resan det här året. Stenfalk har vi alltså bara noterat vid tre år tidigare. Kungsörnsobsarna var trevliga och det är fantastiskt med det sydska landskapet i det milda vinterljuset när solen tittar fram. Ny art är förvisso skogsgås, men det är ju endast ett namnbyte och vi har väl inte strävat efter att bestämma den nya arten tundragås på tidigare resor. Därför är vi då totalt kvar på **172 arter på 26 års resor**, och Årets lista stannade vid 62 arter vilket hör till de lägre resultaten sett över alla åren. Åldern börjar ta ut sin rätt!!

Artlista Σ 62 arter

01. Vitkindad gås	PNC	32. Kungsörn	1 2K VN, 1 3K+
02. Kanadagås	1 ER	BM	
03. Grågås	PNC	33. Sparvhök	BM
04. Skogsgås	PNC	34. Blå kärrhök	1 ad hanne YK
05. Knölsvan	TH	35. Röd glada	PNC
06. Sångsvan	ER	36. Havsörn	PNC
07. Snatterand	TH	37. Ormvråk	PNC
08. Bläsand	TH, Ä	38. Gröngöling	1 hörd BM
09. Gräsand	PNC	39. Större hackspett	
10. Kricka	TH	40. Tornfalk	VN, ER
11. Vigg	Ä	41. Stenfalk	1 ER
12. Svärta	Ä	42. Pilgrimsfalk	! ad Y, 1 sd YK
13. Sjöorre	Ä	43. Skata	
14. Alfågel	Ä, A	44. Kaja	
15. Knipa	PNC	45. Råka	
16. Salskrake	TH	46. Kråka	
17. Småskrake	Ä	47. Korp	
18. Storskrake	TH, Ä	48. Blåmes	PNC
19. Fasan	ER	49. Talgoxe	PNC
20. Tamduva	PNC	50. Sånglärka	2 BM
21. Ringduva	PNC	51. Gärdsmyg	TH
22. Sothöna	TH	52. Nötväcka	Skåne Tranås
23. Skäggdopping	Ä	53. Stare	ER
24. Svarthakedopping	TH	54. Koltrast	PNC
25. Skrattmå	TH, Ä	55. Björktrast	PNC
26. Fiskmå	PNC	56. Rödhake	YK
27. Gråtrut	Ä	57. Järnsparv	TH
28. Havstrut	TH	58. Ängspiplärka	TH
29. Storskarv	TH, Ä	59. Bofink	TH
30. Gråhäger	PNC	60. Domherre	YK
31. Ägretthäger	ER	61. Grönfink	BH
		62. Grönsiska	PNC

Lite om whisky

Även det här året provade vi whisky från flera nya destillerier och det blev ju också årets tema. Kvalitetsmässigt så nådde vi givetvis inte upp till förra årets provning som ur det perspektivet var ganska unik. Tongångarna var dock klart positiva över årets provning och de flesta var eniga om att whisky nr 5 och 6 var väldigt bra men även att de övriga bjöd på whiskyupplevelser lite utöver det vanliga. När vi provade gjorde jag ett skifte jämfört med

bilden. Den 12-åriga Bunnahabhain kom som nr 3 och Redbreast som nr 4. När jag nu presenterar dem nedan så låter jag ordningen vara som på bilden och whiskyunderlägget.

Årets provning

Whisky nr 1: *Aberfeldy 13 år* är buteljerad av Archibald Lauder's och priset är 1 490 kr med beställningsnummer 41829. Den är lagrad på bourbonfat och alkoholstyrkan är 54,5 %. Priset är i mitt tycke för högt för en 13-årig whisky. Det är inte ofta man kan köpa Aberfeldy från en oberoende buteljerare. Lauder's hör dock till familjen så att säga och är en del av Bacardi som äger Aberfeldy. Destilleriet ingår i den så kallade Dewar gruppen, som köptes loss 1998 från Diageo. I gruppen ingår också Aultmore, Craigellachie och Royal Brackla. Bacardi äger också destilleriet McDuff, som buteljeras under namnet Deveron, från ett tidigare köp. Aberfeldy grundades 1896 av bröderna John och Tommy Dewar och produktionen startade i november 1898. Dewars är ett känt blendmärke med bra kvalitet och finns ibland att köpa i Sverige. Att Aberfeldy är en av basmalterna i Dewars är väl ingen hemlighet och det var ju därför det byggdes. Bygget möjliggjordes då ett stickspår från huvudlinjen mellan Glasgow och Inverness byggdes in till staden Aberfeldy. Det finns ett fint besökscenter där inriktningen går mycket mot Dewar's. Att skapa en blend är ju ett mästerverk i sig, synd att resultatet oftast blir lite blekt och tamt. På destilleriet kan man se hur många malt sorter som används i en kvalitetsblend som Dewar's. Ett uppdukat blender bord med en massa fat från olika destillerier runt sig. Ett kul inslag i rundturen och en bild på blender bordet finns nedan. Ett flertal destilleributeljeringar av Aberfeldy finns på Systembolaget men tyvärr buteljeras flera på 40 % och därmed kylfiltrerade. Det finns dock två buteljeringar på 46 %. Här hade vi chansen att få prova en Aberfeldy vid cask strength så det kändes spännande. Destillatet är väldigt mjukt med tydliga toner av honung. Det kunde också kännas på den vi provade. Där fanns också en kryddighet som drog mot nejlika, kanske lite för kraftig i längden och den kom att dominera. Betyget blir en stark sju och en halv (7,5!p).

Blender bord på Aberfeldy

Whisky nr 2: *Scapa 16y* buteljerad av destilleriet och även den lagrad på bourbonfat. Alkoholstyrkan är 48 % och kan köpas på beställningsnumret 41798 till en kostnad av 1 390 kr. Det tycker jag är ett helt OK pris för en fullvärdig 16 år gammal whisky. Destilleriet ligger ju på Orkney och grundades 1885, nästan 100 år efter Highland Park. Et har en brokig historia med flera perioder i malpåse. Under den senaste från 1994 till 2005 gick arbetare från Highland Park under flera år över till Scapa och drev det i ett par månader för att hålla en viss produktion i gång. 2004 började man restaurera destilleriet och det köps 2005 av Pernod Ricard som drar i gång produktionen igen i april samma år. 2015 öppnas ett besökscenter och det är alltså numera möjligt att besöka destilleriet, vilket tyvärr inte var fallet när jag besökte Orkney 2006, 2009 och 2013. Scapa har haft ett dåligt rykte hos whiskypubliken. Ofta ansedd som tam och karaktärlös och inget man direkt valt. 2024 lanserar man dock en ny bas serie (core range) med 10, 16 och 21 år gammal whisky där de två sista finns att köpa i Sverige. 16-åringen buteljerar vid 48 % och 21-åringen vid hela 52,9 %. Det här är något helt annat än vad som funnits tidigare och imponerande att gå ut med åldersbestämd whisky på det här viset. Jag var snabb på att beställa 16-åringen när den lanserades i början på februari 2025. En mycket trevlig whisky med toner av vanilj och smörkola. Härlig oljig konsistens och ett långt avslut. I smaken märks en mild sötma där karaktären skapas av toner av mandarin som följer med i eftersmaken där också en viss ekpåverkan märks. Poängen hamnar på svag nia (9?P).

Whisky nr 3: *Redbreast 12y Cask Strength Pott Still Whiskey*, destilleras på New Middleton Distillery utanför Cork. Priset var 1 195 kr och den buteljerades vid alkoholstyrkan 57,5 %. Om man skall gå in på irländsk whiskeyhistoria lite kort så dominerar den irländska whiskeyn marknaden under 1800-talets första hälft genom sin mjukare ton på grund av trippeldestilleringen. När den skotska blendwhisky under 1800-talets senare del tar över marknaden så börjar nedgången för den irländska whiskeyindustrin. När vi kommer fram på 1970-talet finns endast tre irländska destillerier kvar – Jameson och Powers i Dublin samt Cork Distillers i Middleton utanför Cork. Dessa tre beslutar sig för att bilda Irish Distillers 1974, lägga ner

sina tre destillerier och bygga ett nytt stort gemensamt destilleri i Middleton där det finns mark att tillgå. New Middleton Distillery invigs 1975 och där produceras nu all irländsk whiskey. Det är ett av världens största destillerier med en kapacitet på 70 miljoner liter per år och det som framställs här är Pot Still Whiskey samt Grain Whiskey. 1987 invigs Cooley distillery norr om Dublin och då påbörjas den nya utvecklingen för den irländska whiskeyn och i dag finns mer än 40 verksamma destillerier. Redbreast har under många år varit den mest kända Pot Still Whiskeyn och 12-åringen har funnit länge att köpa i Sverige, men den buteljeras endast på 40 %. 2011 lanserades en cask strength som dock inte funnits att köpa i Sverige förrän i februari 2025. Det var den vi provade och den görs endast i batcher, en per år, och den sålde slut i Sverige ganska snabbt. Vi får se om det kommer in en ny batch hit i år? Doften är fruktig med dragning åt plommonkompott och krydda typ pepparkaka. Frisk, fräsch och lätt som en trippeldestillerad whiskey skall vara i konsistensen. Frukten blir mer allmän kompott typ Trocadero med lätt men tydlig sötma och i eftersmaken blommar pärontoner ut. En lättdrucken och behaglig whiskey som jag ger en nia (9p).

Inte den Redbreast som sjöng vid Yngsjö kapell.

Whisky nr 4: *Bunnahabhain 12y*, buteljerad av Elixir Distillers i deras serie "Malts of Scotland". Den buteljeras på 55,3 % och kostar 1 198 kr. Jag har länge pratat om att vi skall prova whisky från Bunnahabhain men av konstiga orsaker, först pandemin och sedan Brexit, som försvårat det hela så har det inte blivit av förrän nu. Bunnahabhain byggdes 1881, samma år som Bruichladdich, och ligger väldigt avskilt och nordligast av destillerierna på Islay. Traditionellt har det märkt ut sig då det inte producerat rökig whisky som ju är så typisk för Islay. Det har kanske gjort att det gått lite under radarn i det här rökälskande landet. Destilleriet har bara varit nerstängt under korta perioder, men en lite längre blev det 1999 då Edrington köper destilleriet. De driver det bara några veckor varje år men 2003 köps det av Burnt Stewart Distilleries som startar upp det på full maskin. Burn Stewart äger också destillerierna Deanston och Tobermory som vi har smakat tidigare på våra resor. De köper också whisky Black Bottle, som är en blended Scotch whisky där alla destillerierna på Islay

skall ingå och som starkt förknippas med Bunnahabhain. En kul whisky att prova som tyvärr inte finns att köpa i Sverige. När jag besökte destilleriet i februari 2001 så låg det alltså i malpåse men vi fick en mycket trevlig rundtur med deras stillman, som hade varit på Bunnahabhain i 24 år och börjat med att skrubba jäskaren och sedan arbetat sig upp. Det är inte så ofta man får smaka på en rent bourbonlagrad Bunnahabhain, som sägs avslöja destilleriets skäl, men här fick vi chansen. Doften är friskt fruktig med dragning åt citron som sedan övergår i en balanserad söt citrondvand i smaken med tydlig pepprighet. Lätt, oljig konsistens och i eftersmaken får man mandeltoner. Jag ger den svaga nio poäng (9?P)

Vår whiskyimportör John samtalar med stillman på Bunnahabhain.

Whisky nr 5: *Royal Brackla 21y*, p. Priset på 21-åringen var 186 GBP på Manchester Airport vilket blev 2 560 SEK med den då gällande valutakursen. Ni betalade då 1 280 kr för denna pärla buteljerad på 46 %. Den har lagrats på tre olika typer av sherryfat – Oloroso, Pedro Ximenez samt Palo Cortado. Royal Brackla är ett gammalt destilleri grundat 1812 och ligger lite öster om Inverness precis utanför det man räknar som regionen Speyside. Det blir det första av tre destillerier som får använda Royal i sitt namn och det sker 1833. De andra två är Royal Lochnagar samt det nedlagda Glenury Royal. Brackla ingår i Dewar gruppen liksom Aberfeldy och ägs alltså av Bacardi i dag. Tyvärr får man inte besöka destilleriet och det tillhör ett av de få jag inte ens sett från utsidan, då det inte är synligt från huvudvägen mellan Inverness och Elgin. Tyvärr finns det i dagsläget ingen Brackla buteljerad av destilleriet att köpa i Sverige. Bacardi gömmer undan den här pärlan för oss liksom man gjort med Aultmore. Brackla är dock inte ovanlig hos oberoende buteljerare och i skrivandes stund finns det nio buteljeringar att köpa på beställningssortimentet. Den whisky som destilleriet buteljerar är ofta sherrydominerad och så var ju fallet med 21-åringen som vi provade. Det är

dock en väldigt välbalanserad sherrywhisky som blommar ut och inte låter svaveltonerna från sämre fat ta över. På näsan typisk torkad frukt som i smaken övergår i brandytoner. Dessa dröjer kvar länge och får i avslutet marsipankaraktär. Härligt oljig konsistens och fantastiskt mjuk och len. En klar nio och en halv (9,5!p)

Whisky nr 6: *Bunnahabhain 18y Peated*, buteljerad av Douglas Laing i deras serie Old Particular. Den är buteljerad på 45,2 % och priset var 1 595 kr. Jag skrev tidigare att Bunnahabhain traditionellt enbart producerat icke rökig whisky. 2004 släpper de dock sin första rökiga whisky under namnet Moine och som då är 6 år gammal. Sedan dess har man börjat släppa ganska många rökiga buteljeringar och även sålt den rökiga till många oberoende buteljerare. Det är inte så vanligt med en 18 år gammal rökig whisky, de flesta buteljeras vid yngre ålder. Min erfarenhet är att röken avtar med åldern och då blir det naturligt att man buteljerar vid lite yngre ålder. Jag tycker dock om att prova lite äldre rökig whisky där röken dämpats och andra smaker träder fram. Här märker man en påverkan av citron i doften som när man smakar utvecklas och får toner av klementin och i bakgrunden mullrar röken. Konsistensen är härligt oljig och fyller munnen. Rökavslutet är balanserat och mer av lägereldskaraktär än den typiska Islayröken. Betyget blir en stark nia (9!p).

